

DAFTAR PUSTAKA

Buku

- Blaauw, A. H. (1917). *De Tropische Natuur*. Amsterdam: Kolonial Instituut.
- Budde, J. K. (1928). *Naar De Parels Van Het Oosten : Java En Sumatra*. Utrecht, Netherlands: Kemink & Zoon.
- Hamid, Abd. Rahman, dan Muhammad Saleh Madjid. (2011). *Pengantar Ilmu Sejarah*. Yogyakarta: Ombak,
- Dammerman, K. W. (1935). *The Quinquagenary Of The Foreigners' Laboratory At Buitenzorg, 1884-1934*. Leiden: E. J. Brill,
- Herlina, Nina. (2020). *Metode Sejarah Edisi Revisi 2*. Bandung: Satya Historika.
- Hero, Yulius, Hardjanto, M. Ahdiyar Syahrany, Andestian Wijaya, Ary Widiyanto, Rahayu Wulandini, Ahmad Syahrul Mauludi, Gita Junaedi, dan Enjang Sopiudin. (2020). *Mengelola Hutan Lindung Berdasarkan Tipologi: Model Pengelolaan Hutan Lindung Masa Depan Indonesia*. Bogor: PT Penerbit IPB Press.
- Honig, Pieter, dan Frans Verdoorn. (1945). *Science and Scientists in the Netherlands Indies*. New York: Board For The Netherlands Indies Surinam and Curacao.
- Junghuhn, Fr., dan J. E. De Vrij. (1860). *De Kinakultuur Op Java*. Batavia: H. M. Van Dorp.
- Kristian, Yuli. (2019). *Politik Ekonomi Belanda Terhadap Lampung Pada Tahun 1800-1942*. Ponorogo, Jawa Timur: Uwais Inspirasi Indonesia.
- Laksono, Anton Dwi. (2018). *Apa Itu Sejarah; Pengertian, Ruang Lingkup, Metoda Dan Penelitian*. Pontianak Selatan: Derwati Press.
- Liliweri, Alo. (2018). *Prasangka, Konflik, Dan Komunikasi Antarbudaya Edisi Kedua*. Jakarta: Kencana.
- Loomba, Ania. (2000). *Colonialism/Postcolonialism*. New York: Routledge.
- Moens, J. c. B. (1882). *De Kinacultuur In Azie*. Batavia: Ernst & Co.
- Madjid, M. Dien, dan Johan Wahyudhi. (2014). *Ilmu Sejarah : Sebuah Pengantar*. Jakarta: PRENADA MEDIA GROUP.
- Pranoto, Suhartono W. (2010). *Teori & Metodologi Sejarah*. Yogyakarta: Graha Ilmu.
- Soerohaldoko, Soetomo, B. Paul Naiola, Rusjdi E. Nasution, Sarkat Danimiharaja, R. Subekti Purwantoro, Kinarti A. Soegiarto, Supena, dkk. (2006). *Sejarah Kebun Raya Cibodas*. Cianjur: Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia UPT Balai Konservasi Tumbuhan Kebun Raya Cibodas.

- Soubeiran, J. L., dan Aug. Delondre. (1868). *De l'introduction et de l'acclimation Des Cinchonas*. Paris: Victor Masson Et Fils.
- Steenis-Kruseman, M. J. Van. (1950). *Flora Malesiana*. 1st ed. Djakarta: Noordhoff-Kolff N.V.
- Steenis, C.G.G.J. Van. (2006). *Flora Pegunungan Jawa*. bogor: Pusat Penelitian Biologi- LIPI.
- Sulasman. (2014). *Metodologi Penelitian Sejarah*. Bandung: Cv Pustaka Setia.
- Sumargono. (2021). *Metodologi Penelitian Sejarah*. Klaten, Jawa Tengah: Penerbit Lakeisha.
- Suryana, N., dan Didik W. (2013). *Cibodas Botanical Garden at A Glace*. Jakarta: Indonesian Institute of Sciences Technical Implementing Unit for Plant Conservation Cibodas Botanical Garden LIPI.
- Sutrisno. (2019). *25 Tokoh Ilmuan Pengubah Dunia*. Sonorejo: BornWins Publishing.
- Treub, M. (1892). *Korte Geschiedenis van 's Lands Plantentuin Te Buitenzorg*. Batavia: Landsdrukkerij.
- Vriese, W. H. De. (1857). *De Uitkomsten Der Kina-Kultur in Netherlandsch Indie, in 1856*. Amsterdam: C. G. Van Der Post.
- Went, F. A. F. C. (1915). *'S Land Plantentuin Te Buitenzorg*. Baarn: Hollandia-Drukkerij.
- Wigman, H. J. (1890). *Teysmannia*. Batavia: G. Kolff & Co.
- Yudistira, Pandji. (2014). *Sang Pelopor Peranan Dr. S.H. Koorders Dalam Sejarah Perlindungan Alam Di Indonesia*. Jakarta: Direktorat Kawasan Konservasi dan Bina Hutan Lindung Ditjen Perlindungan Hutan dan Konservasi Alam Kementrian Kehutanan.
- . (2016). *Sejarah 5 Taman Nasional Pertama*. Jakarta: Kementrian Lingkungan Hidup dan Kehutanan Direktorat Jenderal Konservasi Sumber Daya Alam dan Ekosistem.
- 'S Land Plantentuin Te Buitenzorg 18 Mei 1817-18 Mei 1892*. (1892). Batavia: Lndsdrukkerij.

Artikel Ilmiah

- Aprilia, A. T., H. Irawan, dan Y. B. P. Santosa. "Meninjau Praktik Kebijakan Tanam Paksa Di Hindia Belanda 1830-1870." *Journal Of Social Science & Humanities "ESTORIA" Universitas Indraprasta PGRI 1*, no. 2 (2021): 119–134.

- Karlitasari, L., dan Ismanto. "Pemetaan Lokasi Tanaman Kebun Raya Cibodas Berbasis Android." *Computatio: Journal of computer Science an Information System* 4, no. 2 (2020): 156–164.
- Keefe, J., dan A. Sutanto. "Metode Spatial Machine Aantara Menciptakan Konservasi Komodo Dan Menjalin Kembali Saudara Sedarah Legenda Putri Najo Di Pulau Komodo." *Jurnal Stupa* 3, no. 2 (2021): 1455–1470.
- Losung, R., dan Makainas. "Konservasi Energi Dalam Arsitektur." *Media Matrasain* 8, no. 3 (2011): 108–120.
- Ririn Darini. "Perkembangan Industri Kina di Jawa 1854-1940" *Lembaran Sejarah* 2, no. 2 (2000): 1-21
- Sari, M., dan A. Asmendri. "Penelitian Kepustakaan (Library Research) Dalam Penelitian Pendidikan IPA." *Natural Science: Jurnal Penelitian Bidang IPA dan Pendidikan IPA* 6, no. 1 (2020): 41–53.
- Steenis, C.G.G.J. Van, dan M.J. van Steenis-Kruseman. "Brief Sketch of the Tjibodas Mountain Garden." *Flora Malesiana Bulletin* 10, no. 1313–351 (1953).
- Yulianti, S. D., H. Adriani, dan R. M. S. "Evaluasi Daya Tarik Wisata Kebun Raya Cibodas Dalam Sudut Pandang Kualitas Visual." *Jurnal Lanskap Indonesia* 12, no. 1 (2020): 33–40.

Dokumen

- De Opening van Het Nieuwe Laboratorium Te Tjibodas*, 1920.
- Tijdschrift Voor Artsenijkunde*. Den Haag: De Nederlansche Apothekerskamer, 1943.
- Verslagen En Mededeelingen Der Koninklijke Akademie Van Wetenschappen*. Amsterdam: C. G. Van Der Post, 1857.

Buku Tahunan/Laporan Tahunan

- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1911*. (1912). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1912*. (1913). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1913*. (1914). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1914*. (1915). Batavia: Landsdrukkerij.

- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1916.* (1917). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1917.* (1918). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1918.* (1919). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1919.* (1919). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1920.* (1921). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1921.* (1922). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1922.* (1923). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1923.* (1924). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1924.* (1925). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1925.* (1926). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1926.* (1927). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1927.* (1928). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1928.* (1929). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw, Nijverheid En Handel in Nederlandsch-Indie 1929.* (1930). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw in Nederlandsch-Indie 1906.* (1907). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw in Nederlandsch-Indie 1907.* (1908). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw in Nederlandsch-Indie 1908.* (1909). Batavia: Landsdrukkerij.
- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw in Nederlandsch-Indie 1909.* (1910). Batavia: Landsdrukkerij.

- Jaarboek van Het Departement Van Landbouw in Nederlandsch-Indie 1910.* (1911). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren De Te Buitenzorg Gevestigde Technische Afdeelingen Van Het Dartment van Landbouw 1905.* (1906). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1870.* (1871). Batavia: Ter Lands-Drukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1871.* (1872). Batavia: Lands-drukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1872.* (1872). Batavia: Ter Lands-Drukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1873.* (1874). Batavia: Ter Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1874.* (1875). Batavia: Ter Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1875.* (1876). Batavia: Ter Lands-Drukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1876.* (1877). Batavia: Ter Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1877.* (1878). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1881.* (1882). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1882.* (1884). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1883.* (1884).Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1884.* (1885).Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1885.* (1886).Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1886.* (1887). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1887.* (1888). Batavia: Landsdrukkerij.
- Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1888.* (1889). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1889. (1890). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1890. (1891). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1892. (1894). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1893. (1894). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1894. (1895). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1895. (1896). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1896. (1897). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1897. (1898). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1898. (1899). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1899. (1900). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1900. (1901). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1901. (1902). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1902. (1903). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1903. (1904). Batavia: Landsdrukkerij.

Verslag Omtren Den Staat Van 'Sland-Plantentuin Te Buitenzorg Over Het Jaar 1904. (1905). Batavia: Landsdrukkerij.